

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2539/2020
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у радном спору по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Милојица Цвијовић, адвокат из ..., против туженог ЕПС Дистрибуција ДОО из Београда, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2671/19 од 07.02.2020. године у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2671/19 од 07.02.2020. године.

Образложење

Побијаним решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2671/19 од 07.02.2020. године, укинута је делимична пресуда Основног суда у Сјеници П1 бр. 54/17 од 12.04.2019. године и одбачена као неблаговремена тужба тужиоца против туженог у овом спору.

Против другостепеног решења тужилац је преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде поступка учињене пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијано решење на основу одредба члана 408. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

Побијано решење је донето без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. овог Закона на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се конкретно не указује на друге битне повреде поступка као разлог за изјављивање ревизије по члану 407. ЗПП.

Према утврђеним чињеницама тужилац је по више уговора о привременим и повременим пословима почев од 21.06.2011. године код туженог обављао исте послове електромонтера-инсталатера. Ангажовање тужиоца код туженог по том основу престало је 31.05.2014. године. Тужилац је тужбу у предметном спору поднео 24.03.2017. године. Тужбом тужилац тражи утврђење ништавости уговора о привременим и повременим пословима од 21.06.2011. године, утврђење да је од тог

датума код туженог засновао радни однос на неодређено време и обавезивање туженог да тужиоца врати на рад и распореди га на послове у складу са стручном спремом. Тужбом је тражио и накнаду штете, али о тужби са новчаним делом захтева делимичном пресудом првостепеног суда и побиганим решењем није одлучивано.

Код овако утврђених чињеница, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. По становишту првостепеног суда уговори о вршењу привремених и повремених послова су ништави по члану 103. ЗОО у вези са чланом 197. став 1. Закона о раду, јер су противни принудном пропису, будући да су ти послови били систематизовани код туженог, а по уговорима са тужиоцем трајали су дуже од 120 дана. У погледу преклузивног рока за подношење тужбе, сматра да је тужилац као неука странка за повреду права из радног односа сазнао из разговора са адвокатом непосредно пре подношења тужбе, па је иста поднета у року из члана 195. став 2. Закона о раду.

Другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу, јер сматра да је тужба у предметном спору за заштиту права из радног односа поднета по истеку преклузивног рока од 60 дана од сазнања за повреду права. То сазнање тужилац је имао најкасније 31.05.2014. године, када је престао да ради код туженог, па како је тужбу поднео дана 24.03.2017. године, иста је неблагоприятна због чега је тужилац изгубио право на судску заштиту.

Ревизијом се оспорава становиште другостепеног суда. Ревидент сматра да право на истицање ништавости уговора о привременим и повременим пословима није ограничено роком из члана 195. став 2. Закона о раду, јер се заснива на одредбама чланова 103. до 110. ЗОО. Захтев за враћање на рад и накнада штете у зависности су од утврђења ништавости уговора, а не од момента подношења тужбе.

Врховни касациони суд не прихвата наводе ревидента као основане. Тужба за утврђење по општем правилу не застарева, али имајући у виду императивно правило о судској заштити из Закона о раду (члан 195. ЗОР), рок за тражење судске заштите је у конкретном случају протекао пре поднете тужбе, што је за последицу имало њен одбачај као неблагоприятне од стране другостепеног суда применом члана 391. став 2. ЗПП.

Одредбом члана 195. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05), прописано је право запосленог да покрене спор пред надлежним судом против решења којим му је повређено право или кад је сазнао за повреду права. Рок за покретање спора је 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (од измена закона „Службени гласник РС“, број 75/14 тај рок је 60 дана).

Рок за покретање радног спора подношењем тужбе суду прописан је као преклузивни рок материјалног права, па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. Последица пропуштања рока за подношење тужбе је преклузија која тужбу чини неблагоприятном. Поштовање рока за подношење тужбе је услов за остварење судске заштите у радном спору по тужби запосленог о чему суд води рачуна

по службеној дужности и одбацује тужбу кад утврди да је тужба поднета неблаговремено.

Са изложеног применом члана 414. став 1. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић